

هوالحکیم

دانشکده مجازی و قطب علمی آموزش الکترونیکی پیشرفته در علوم پزشکی
معاونت آموزشی دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی شیراز

طرح دوره «پرستاری بزرگسالی و سالمندی ۱»

جدول شماره ۱: اطلاعات کلی درس

اطلاعات درس		
نام درس: پرستاری بزرگسالی و سالمندی ۱	تعداد واحد: ۳ واحد نظری	
گروه هدف: دانشجویان پرستاری	پیش نیاز درس: تشریح، فیزیولوژی، مفاهیم پایه ۱ و ۲ و اصول مهارتهای بالینی	
گروه آموزشی ارائه دهنده درس: پرستاری	شماره درس: ۲۸	
اطلاعات استاد مسئول درس		
نام و نام خانوادگی: دکتر نگار یزدانی	مرتبه علمی: استادیار	گروه آموزشی: پرستاری
اطلاعات تماس:		
<ul style="list-style-type: none"> نشانی محل کار: مجتمع آموزش عالی سلامت باقرالعلوم سپیدان ایمیل: yazdani.n2019@gmail.com تلفن محل کار: ۰۷۱-۳۶۷۲۵۲۲۰ ساعات دسترسی به استاد: شنبه تا چهارشنبه ساعت ۱۲ تا ۱۳ 		

اطلاعات استاد همکار درس		
نام و نام خانوادگی:	مرتبه علمی:	گروه آموزشی: .
اطلاعات تماس:		
<ul style="list-style-type: none"> نشانی محل کار: شیراز، ایمیل: تلفن محل کار: داخلی ساعات دسترسی به استاد: 		

معرفی درس (با توجه به اهداف کاربردی)

در این درس با تدریس مفاهیم مرتبط با بررسی و شناخت مددجویان مبتلا به اختلالات مایع و الکترولیت و اختلالات شایع حرکتی و عضلانی و اختلالات شایع سیستم گوارشی به دانشجویان آموزش داده می‌شود تا با تلفیق آموخته‌های خود با علوم پایه بتوانند بر مبنای فرآیند پرستاری از بزرگسالان و سالمندان مراقبت نمایند. در این راستا لازم است تقویت مهارت‌های تفکر خلاق در کاربرد تشخیص‌های پرستاری به منظور تأمین حفظ و ارتقا سلامت بزرگسالان و سالمندان از پیشگیری تا توانبخشی مد نظر قرار گیرد.

اهداف درس

هدف کلی: آشنایی دانشجویان کارشناسی پرستاری با نحوه ارزیابی جامع، برنامه ریزی و مراقبت از بزرگسالان مبتلا به اختلالات مایع و الکترولیت، اختلالات عضلانی و اسکلتی و اختلالات سیستم گوارشی بر اساس فرآیند پرستاری

اهداف اختصاصی**اهداف شناختی**

- ۱) دانشجو در رابطه با مفاهیم اسمز، انتشار، انتقال فعال، فشار هیدروستاتیک، فشار انکوتیک، دانش کافی کسب نماید.
- ۲) دانشجو قادر باشد نقش کلیه، ریه و غدد درون ریز را در تنظیم حجم و ترکیب مایعات بدن شرح دهد.
- ۳) دانشجو قادر باشد، علل، علائم و درمانهای مربوط به افزایش حجم مایعات را توضیح دهد.
- ۴) دانشجو قادر باشد، علل، علائم و درمانهای مربوط به کاهش حجم مایعات را توضیح دهد.
- ۵) دانشجو قادر باشد اختلالات مربوط به سدیم (هیپوناترمی و هیپرناترمی) را شرح دهد.
- ۶) دانشجو قادر باشد اختلالات مربوط به پتاسیم (هیپوکالمی و هیپرکالمی) را توضیح دهد.
- ۷) دانشجو قادر باشد اختلالات مربوط به کلسیم (هیپوکلسمی و هیپرکلسمی) را بیان کند.
- ۸) دانشجو قادر باشد اختلالات مربوط به منیزیم (هیپومنیزمی و هیپرمیزمی) را شرح دهد.
- ۹) دانشجو قادر باشد نقش بافرهای شیمیایی را در برقراری تعادل اسیدی-بازی شرح دهد.
- ۱۰) دانشجو قادر باشد نقش ریه را در برقراری تعادل اسیدی-بازی شرح دهد.
- ۱۱) دانشجو قادر باشد نقش کلیه را در برقراری تعادل اسیدی-بازی شرح دهد.
- ۱۲) دانشجو قادر باشد اختلالات اسیدوز و الکالوز تنفسی را شرح دهد.
- ۱۳) دانشجو قادر باشد اختلالات اسیدوز و الکالوز متابولیک را شرح دهد.
- ۱۴) دانشجو قادر باشد از مددجویان مبتلا به اسیدوز و الکالوز براساس فرآیند پرستاری مراقبت نماید.
- ۱۵) دانشجو قادر باشد اجزاء سیستم اسکلتی و انواع مختلف استخوانها و عملکرد ویژه آنها را شرح دهد.
- ۱۶) دانشجو قادر باشد فاکتورهای مؤثر در حفظ توده‌های استخوانی (هورمونها، فعالیت، تغذیه و ...) را شرح دهد.
- ۱۷) دانشجو قادر باشد اجزاء مفصل و انواع مختلف مفصل و کاربردهای مربوطه را توضیح دهد.
- ۱۸) دانشجو قادر باشد ساختمان و عملکرد ماهیچه را شرح دهد.
- ۱۹) دانشجو قادر باشد انواع مختلف انقباضات ماهیچه ای (طبیعی-غیرطبیعی) را شرح دهد.
- ۲۰) دانشجو قادر باشد نکات مهم و قابل ارزیابی در تاریخچه‌ی مددجویان مبتلا به اختلالات اسکلتی عضلانی را شرح دهد.
- ۲۱) دانشجو قادر باشد بررسی فیزیکی بیمار با اختلالات اسکلتی-عضلانی را توضیح دهد.

- ۲۲) دانشجو قادر باشد یافته های اختصاصی مهم در بیماریهای اسکلتی-عضلانی را شرح دهد
- ۲۳) دانشجو قادر باشد یافته های مهم خاص از بررسی عصبی-عروقی در سیستم اسکلتی-عضلانی را شرح دهد .
- ۲۴) دانشجو قادر باشد تستهای تشخیصی رادیوگرافیک و کاربردهای مربوطه و آمادگیهای لازم را توضیح دهد
- ۲۵) دانشجو قادر باشد تست سنجش تراکم استخوان، کاربردهای مربوطه و مراقبتهای اختصاصی را شرح دهد
- ۲۶) دانشجو قادر باشد آزمایشات هسته ای، اندوسکوپی و سایر تستهای آزمایشگاهی و آمادگیهای قبل و بعد از هر کدام را شرح دهد.

- ۲۷) دانشجو قادر باشد شکستگی را تعریف نماید
- ۲۸) دانشجو قادر باشد انواع شکستگی را توضیح دهد
- ۲۹) دانشجو قادر باشد علایم شکستگیها را نام ببرد
- ۳۰) دانشجو قادر باشد نحوه تشخیص و درمان شکستگیها را ذکر کند
- ۳۱) دانشجو قادر باشد عوارض زودرس و دیررس شکستگیها را لیست نماید .
- ۳۲) دانشجو قادر باشد مراحل ترمیم استخوان را شرح دهد
- ۳۳) دانشجو قادر باشد در کوفتگی، پیچ خوردگی عضلانی-مفاصل علایم و درمان کلی را بیان نماید .
- ۳۴) دانشجو قادر باشد انواع گچ و مراقبتهای پرستاری مربوطه را شرح دهد
- ۳۵) دانشجو قادر باشد تراکش و انواع آن و مراقبتهای پرستاری مربوطه به آن را توضیح دهد
- ۳۶) دانشجو بتواند بیماری استئوپروز را از نظر علل، علایم، تشخیص، درمان و مراقبتهای پرستاری شرح دهد
- ۳۷) دانشجو بتواند بیماری استئومالسی را از نظر علل، علایم، تشخیص، درمان و مراقبتهای پرستاری شرح دهد .
- ۳۸) دانشجو بتواند بیماری پازه را از نظر علل، علایم، تشخیص، میزان بروز، درمان عوارض و مراقبتهای پرستاری شرح دهد
- ۳۹) دانشجو بتواند انواع اولیه و ثانویه بیماری نقرس و مراحل مستعدکننده آن را بیان کند
- ۴۰) دانشجو بتواند علایم بالینی، پاتوفیزیولوژی، درمان و مراقبتهای پرستاری در آرتریت نقرس را شرح دهد
- ۴۱) دانشجو بتواند استئوآرتریت اولیه و ثانویه را تعریف کند . دانشجو قادر باشد عوامل مستعدکننده و پیشگیری از استئوآرتریت را توضیح دهد

- ۴۲) دانشجو بتواند پاتوفیزیولوژی، علایم بالینی، درمان و مراقبتهای پرستاری را در استئوآرتریت شرح دهد.
- ۴۳) دانشجو بتواند بیماری استئوپروز را از نظر علل، علایم، تشخیص، درمان و مراقبتهای پرستاری شرح دهد
- ۴۴) دانشجو بتواند بیماری استئومالسی را از نظر علل، علایم، تشخیص، درمان و مراقبتهای پرستاری شرح دهد
- ۴۵) دانشجو بتواند بیماری پازه را از نظر علل، علایم، تشخیص، میزان بروز، درمان عوارض و مراقبتهای پرستاری شرح دهد
- ۴۶) دانشجو بتواند انواع اولیه و ثانویه بیماری نقرس و مراحل مستعدکننده آن را بیان کند
- ۴۷) دانشجو بتواند علایم بالینی، پاتوفیزیولوژی، درمان و مراقبتهای پرستاری در آرتریت نقرس را شرح دهد
- ۴۸) دانشجو بتواند استئوآرتریت اولیه و ثانویه را تعریف کند
- ۴۹) دانشجو قادر باشد عوامل مستعدکننده و پیشگیری از استئوآرتریت را توضیح دهد
- ۵۰) دانشجو بتواند پاتوفیزیولوژی، علایم بالینی، درمان و مراقبتهای پرستاری را در استئوآرتریت شرح دهد.
- ۵۱) دانشجو بتواند عفونتهای استخوان (استئومیلیت، آرتریت عفونی، سل استخوانی و مفاصل و سل ستون فقرات) را توضیح دهد
- ۵۲) دانشجو قادر باشد اختلالات ستون فقرات را شرح دهد.

- ۵۳) دانشجو قادر باشد اختلالات پا (هالوس، والگوس) را شرح دهد.
- ۵۴) دانشجو قادر باشد راههای درمانی اختلالات ستون فقرات را شرح دهد.
- ۵۵) دانشجو قادر باشد راههای درمانی اختلالات پا (هالوس، والگوس) را شرح دهد.
- ۵۶) دانشجو بتواند آناتومی و فیزیولوژی سیستم گوارش و حلق را توضیح دهد
- ۵۷) دانشجو قادر باشد روشهای بررسی و شناخت و تشخیص را در اختلالات سیستم گوارش شرح دهد
- ۵۸) دانشجو قادر باشد اصول تغذیه صحیح در یک فرد سالم و مراقبت پرستاری از مددجویان مبتلا به سوء تغذیه را شرح دهد
- ۵۹) دانشجو قادر باشد انواع روشهای تغذیه را شرح دهد
- ۶۰) دانشجو قادر باشد با در نظر گرفتن فرآیند پرستاری به عنوان چارچوب مراقبت پرستاری، اختلالات رایج مری (هیاتال هرینیا، دیسفاژی، آشالزی، ریفالکس و کارسینوم مری) را توضیح دهد
- ۶۱) دانشجو قادر باشد انواع هپاتیت ویروسی را براساس پاتوفیزیولوژی، علائم بالینی، یافته های تشخیصی، پیشگیری و تدابیر درمانی و پرستاری شرح دهد .
- ۶۲) دانشجو بتواند سیروز کبدی را با ذکر پاتوفیزیولوژی، یافته های بالینی، بررسی و یافته های تشخیصی، تدابیر درمانی و پرستاری، پیوند کبد، روش جراحی، عوارض و مراقبتهای پرستاری مربوط به آن توضیح دهد
- ۶۳) دانشجو قادر باشد کوله سیستیت حاد و مزمن، سنگ کیسه ی صفرا و سرطان کیسه ی صفرا را براساس پاتوفیزیولوژی، یافته های بالینی، بررسی و تشخیص و تدابیر درمانی و پرستاری شرح دهد .
- ۶۴) دانشجو بتواند پانکراتیت حاد و مزمن، سرطان پانکراس را براساس پاتوفیزیولوژی، یافته های بالینی، بررسی و یافته های تشخیصی، تدابیر درمانی، جراحی و پرستاری را توضیح دهد.

اهداف مهارتی

- ۶۵) دانشجو بتواند بر اساس سناریوها و مثالهای آموزشی، مراقبت پرستاری از مددجویان مبتلا به اختلالات حجم مایعات (افزایش و کاهش حجم مایعات بدن) را برنامه ریزی و تشریح نماید
- ۶۶) دانشجو بتواند مراحل فرآیند پرستاری را در مراقبت از مددجویان مبتلا به اختلالات حجم مایعات به صورت ساختارمند تنظیم و ارائه نماید.
- ۶۷) دانشجو بتواند بر اساس موارد آموزشی و مطالعات موردی، مراقبت پرستاری از بیماران دچار اختلالات تعادل الکترولیتها را طراحی و تبیین نماید.
- ۶۸) دانشجو بتواند فرآیند پرستاری را به صورت نظری-کاربردی به عنوان چارچوب مراقبتی در اختلالات هضم و جذب (دهان، دندان، و غدد بزاقی) به کار گیرد و مراحل آن را تدوین نماید.
- ۶۹) دانشجو بتواند یک برنامه مراقبتی مکتوب برای مددجویان مبتلا به اختلالات معده (گاستریت حاد و مزمن، زخم معده و سرطان معده) بر اساس فرآیند پرستاری طراحی نماید.
- ۷۰) دانشجو بتواند بر اساس مطالعات موردی، برنامه مراقبتی مناسب برای مددجویان مبتلا به اختلالات روده (کولیت اولسراتیو، کرون، اسهال، یبوست، آپاندیسیت، پریتونیت، دیورتیکولیت و عفونت های انگلی) را با رعایت اصول علمی تدوین نماید.
- ۷۱) دانشجو بتواند بر اساس سناریوهای آموزشی، برنامه مراقبتی بیماران مبتلا به اختلالات کبد، کیسه صفرا و پانکراس را طبق فرآیند پرستاری تنظیم و ارائه نماید.

اهداف نگرشی

- ۷۲) دانشجوی اهمیت ارزیابی جامع و سیستماتیک بیماران بزرگسال مبتلا به اختلالات مایع و الکترولیت، عضلانی-اسکلتی و گوارشی را درک کرده و به آن باور داشته باشد.
- ۷۳) دانشجوی نگرشی مثبت نسبت به کاربرد فرآیند پرستاری به عنوان چارچوب علمی تصمیم گیری در مراقبت از بیماران بزرگسال مبتلا به اختلالات مایع و الکترولیت، عضلانی-اسکلتی و گوارشی کسب نماید.
- ۷۴) دانشجوی به لزوم رعایت اصول علمی، اخلاق حرفه‌ای و مسئولیت پذیری در برنامه ریزی مراقبت پرستاری برای بیماران بزرگسال مبتلا به اختلالات مایع و الکترولیت، عضلانی-اسکلتی و گوارشی معتقد باشد.
- ۷۵) دانشجوی اهمیت نقش پرستار در پیشگیری، تشخیص به موقع و کاهش عوارض اختلالات شایع بزرگسالی را درک نموده و نسبت به آن حساسیت حرفه‌ای داشته باشد.

روش ارائه درس

راهبرد آموزشی

این درس به با رویکرد آموزشی یادگیری ترکیبی (آموزش مبتنی بر سخنرانی تعاملی و یادگیری مسئله محور) ارائه می شود. در شرایط عادی، محتوای آموزشی به صورت حضوری ارائه شده و در شرایط خاص، آموزش از طریق سامانه های آموزش الکترونیکی (LMS) و نوید) همراه با ارائه تکالیف آموزشی انجام خواهد شد.

روش تدریس حضوری

سخنرانی هدفمند همراه با ارائه اسلاید، بحث و تبادل نظر کلاسی در گروه های کوچک، آموزش مبتنی بر حل مسئله و تحلیل سناریوهای بالینی، پرسش و پاسخ هدایت شده

روش تدریس الکترونیکی

ارائه محتوای آموزشی از طریق سامانه آموزش الکترونیکی (LMS)، کلاس مجازی هم زمان (وبینار)، ارائه فایل های چند رسانه ای (اسلاید، ویدئو، فایل صوتی)، تکالیف و آزمون های آنلاین

منابع آموزشی

منابع آموزشی اصلی

Hinkle J.L , Cheevor K.H. Brunner and Suddarth's text book of medical surgical Nursing. last ed. Wolters kluwer. Lippincott Williams of willcins co.

Black J.M. 1Hawks J.H, Medical Surgical Nursing clinical management for positive outcome, last ed. Sanders . Elsewer others.

منابع آموزشی کمکی

- فصلهای مربوط به سیستم اسکلتی عضلانی-گوارش-مایعات و الکترولیتها و اختلالات اسید و باز

تجهیزات و امکانات آموزشی

- ویدئوپروژکتور و کامپیوتر

نمره	شیوه ارزشیابی دانشجوی	نوع ارزشیابی
۱۰	حضور به موقع و منظم و فعال در کلاس و میان ترم ۵۰٪	ارزشیابی تکوینی (میان دوره)
۱۰	حضور به موقع و منظم و فعال در کلاس و پایان ترم ۵۰٪	ارزشیابی پایانی (پایان دوره)
۲۰	جمع کل	

ارزشیابی برنامه: لطفا در انتهای ترم برای ارزشیابی ترمی به لینکی که با همین عنوان در سایت دانشکده قرار داده شده است مراجعه فرمایید.

جدول شماره ۳: زمان بندی جلسات درس

زمان ارائه درس: شنبه و سه شنبه ۱۳-۱۵		سال ورودی: مهر ۱۴۰۴		گروه هدف: دانشجویان کارشناسی پرستاری		
روشن ارائه / رسانه	مکان	استاد	عنوان جلسات	روز	تاریخ	
حضوری	دانشکده پرستاری	دکتر یزدانی	• آناتومی، فیزیولوژی، بررسی و شناخت سیستم عضلانی اسکلتی و ملاحظات سالمندی	شنبه	۱۴۰۴/۱۲/۲	۱
حضوری	دانشکده پرستاری	دکتر یزدانی	• شکستگیها، دررفتگیها و مراقبتهای مربوطه	سه شنبه	۱۴۰۴/۱۲/۵	۲
حضوری	دانشکده پرستاری	دکتر یزدانی	• ادامه شکستگیها (پیچ خوردگی و کشیدگی حاد و ..) و ملاحظات سالمندی	شنبه	۱۴۰۴/۱۲/۹	۳
حضوری	دانشکده پرستاری	دکتر یزدانی	• اختلالات متابولیک استخوان (نقرس، آرتریت و استئوآرتریت، استئوپروز، بیماری پازه و استئومالسی) و ملاحظات سالمندی	سه شنبه	۱۴۰۴/۱۲/۱۲	۴
حضوری	دانشکده پرستاری	دکتر یزدانی	• اختلالات پا (هالوس و الگوس) و تومورهای استخوان و سل استخوان	شنبه	۱۴۰۴/۱۲/۱۶	۵
حضوری	دانشکده پرستاری	دکتر یزدانی	• اختلالات ستون فقرات (دردهای قسمت تحتانی پشت، اختلالات دژنراتیو ستون فقرات و اسکولیوزیس)	سه شنبه	۱۴۰۴/۱۲/۱۹	۶
حضوری	دانشکده پرستاری	دکتر یزدانی	• عفونتهای استخوان (استئومیلیت و آرتریت عفونی)	شنبه	۱۴۰۴/۱۲/۲۳	۷
حضوری	دانشکده پرستاری	دکتر یزدانی	• اختلالات بافت همبند (آرتریت روماتوئید، لوپوس، اسکرودرمی)	سه شنبه	۱۴۰۴/۱۲/۲۶	۸
حضوری	دانشکده پرستاری	دکتر یزدانی	• آناتومی، فیزیولوژی، بررسی و شناخت سیستم گوارش و ملاحظات سالمندی	شنبه	۱۴۰۴/۱/۱۵	۹
حضوری	دانشکده پرستاری	دکتر یزدانی	• اختلالات هضم و جذب (دهان، دندان، غدد بزاقی، مری، رفاکس مری به معده)	سه شنبه	۱۴۰۴/۱/۱۸	۱۰
حضوری	دانشکده پرستاری	دکتر یزدانی	• ادامه اختلالات مری (دیسفاژی، هیاتال هرنیا، آشالزی، کارسینوم مری) و مراقبتهای	شنبه	۱۴۰۵/۱/۲۲	۱۱
حضوری	دانشکده پرستاری	دکتر یزدانی	• اختلالات معده (گاستریت حاد و مزمن، زخم و سرطان معده) و ملاحظات سالمندی	شنبه	۱۴۰۵/۱/۲۹	۱۲
حضوری	دانشکده پرستاری	دکتر یزدانی	• امتحان میان ترم	سه شنبه	۱۴۰۵/۲/۱	۱۳
حضوری	دانشکده پرستاری	دکتر یزدانی	• آپاندیسیت، پریتونیت، عفونتهای انگلی، سندرم روده تحریک پذیر، اختلالات التهابی (کرون و کولیت اولسراتیو) ملاحظات سالمندی	شنبه	۱۴۰۵/۲/۵	۱۴
حضوری	دانشکده پرستاری	دکتر یزدانی	• هموروئید، کیست پیلونیدال، فیشر و فیستول آنال، آبسه، اسهال و یبوست، بی اختیاری مدفوع، دیورتیکول، هرنیا، انسداد و کانسر روده، ملاحظات سالمندی	سه شنبه	۱۴۰۵/۲/۸	۱۵
حضوری	دانشکده پرستاری	دکتر یزدانی	• انواع روشهای تغذیه و بیماریهای ناشی از سوءتغذیه (چاقی، بی اشتها، پرخوری عصبی) و ملاحظات سالمندی	شنبه	۱۴۰۵/۲/۱۲	۱۶
حضوری	دانشکده پرستاری	دکتر یزدانی	• جراحیهای دستگاه گوارش و مراقبتهای پرستاری	سه شنبه	۱۴۰۵/۲/۱۵	۱۷
حضوری	دانشکده پرستاری	دکتر یزدانی	• پانکراتیت و سرطان پانکراس، اختلالات سیستم صفراوی (کوله سیستیت و سنگ کیسه صفراوی)، آبسه کبد و ملاحظات سالمندی	شنبه	۱۴۰۵/۲/۱۹	۱۸
حضوری	دانشکده پرستاری	دکتر یزدانی	• هپاتیت، سیروز کبد، پیوند کبد و ملاحظات سالمندی	سه شنبه	۱۴۰۵/۲/۲۲	۱۹

حضورى	دانشكده پرستارى	دكتر يزدانى	• اعمال، حجم و تركيب مايعات و الكتروليتها و ملاحظات سالمندى	شنبه	۱۴۰۵/۲/۲۶	۲۰
حضورى	دانشكده پرستارى	دكتر يزدانى	• اختلال در تعادل و تبادل الكتروليتها و مراقبت پرستارى: هيپو و هيپرناترمى، هيپو و هيپر كالمى	سه شنبه	۱۴۰۵/۲/۲۹	۲۱
حضورى	دانشكده پرستارى	دكتر يزدانى	• اختلال در تعادل و تبادل الكتروليتها و مراقبت پرستارى: هيپو و هيپر كلسمى، هيپو و هيپر منيزيومى	شنبه	۱۴۰۵/۳/۲	۲۲
حضورى	دانشكده پرستارى	دكتر يزدانى	• اختلال حجم مايعات بدن (كاهش و افزايش) و ملاحظات سالمندى	سه شنبه	۱۴۰۵/۳/۵	۲۳
حضورى	دانشكده پرستارى	دكتر يزدانى	• مكانيزم PH و تعادل اسيد و باز بدن	شنبه	۱۴۰۵/۳/۹	۲۴
حضورى	دانشكده پرستارى	دكتر يزدانى	• اختلالات اسيد و باز در بدن	سه شنبه	۱۴۰۵/۳/۱۲	۲۵